

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive study) เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์ การใช้ แนวปฏิบัติทางคลินิกในการปฏิบัติการพยาบาล โดยอาศัยการสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม และการ ทบทวนเอกสารของหน่วยงานเกี่ยวกับการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกในกลุ่มงานออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลน่าน โดยรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2557 ถึงเดือนกันยายน 2557

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

1. เอกสารจากที่เกี่ยวข้องกับแนวปฏิบัติทางคลินิกของ กลุ่มงานออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาล น่าน ได้แก่ แผนยุทธศาสตร์โรงพยาบาลน่าน แผนยุทธศาสตร์กลุ่มภารกิจการพยาบาลโรงพยาบาล น่าน เพิ่มเอกสารแนวปฏิบัติในกลุ่มงานออร์โธปิดิกส์และหอผู้ป่วย แบบฟอร์มการใช้แนวปฏิบัติ เอกสารการประชุมของกลุ่มงานออร์โธปิดิกส์
2. ผู้บริหารโรงพยาบาลที่เกี่ยวข้องกับการนำแนวปฏิบัติไปใช้ในการปฏิบัติการพยาบาลกลุ่มงาน ออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลน่าน ประกอบด้วย หัวหน้าฝ่ายการพยาบาล จำนวน 1 คน หัวหน้ากลุ่มงาน พัฒนาระบบบริการสุขภาพ จำนวน 1 คน หัวหน้ากลุ่มงานศัลยกรรม ออร์โธปิดิกส์ จำนวน 1 คน หัวหน้าหอผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูกชายจำนวน 1 คน และหัวหน้าหอผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูกหญิง จำนวน 1 คน รวมผู้บริหารทั้งสิ้นจำนวน 5 คน ซึ่งในการศึกษานี้ใช้ประชากรทั้งหมด
3. พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในกลุ่มงานออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลน่าน จำนวน 21 คน

กลุ่มตัวอย่าง

พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานอยู่ในกลุ่มงานออร์โธปิดิกส์โรงพยาบาลน่าน โดยแยกเป็น หอผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูกชายจำนวน 5 คน หอผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูกหญิงจำนวน 5 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 10 คน ซึ่งในการศึกษานี้ใช้การเลือกแบบเจาะจงตามเกณฑ์ซึ่งเป็นพยาบาลวิชาชีพที่มี ประสบการณ์การทำงานในหอผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูก โรงพยาบาลน่าน ไม่น้อยกว่า 3 ปี

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ

1. แนวคำถามที่ประกอบด้วย 2 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 แนวคำถามในการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ประกอบด้วย 2 ส่วน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ เพศ ระยะเวลาการทำงานหลังจากจบการศึกษา ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับแนวปฏิบัติทางคลินิกและการใช้แนวปฏิบัติไปใช้

ส่วนที่ 2 แนวคำถามการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคลเกี่ยวกับวิธีการนำแนวปฏิบัติไปใช้ในการปฏิบัติการพยาบาล กลุ่มงานออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลน่าน และปัญหาในการนำแนวปฏิบัติไปใช้ในการปฏิบัติการพยาบาล ซึ่งผู้ศึกษาสร้างขึ้นตามแนวคิดของสถาบันทางการแพทย์และสุขภาพแห่งชาติ ประเทศออสเตรเลีย (The National Health and Medical Research Council [NHMRC]) โดยครอบคลุมวิธีการนำแนวปฏิบัติไปใช้ในแต่ละขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นตอนการเผยแพร่ 2) ขั้นตอนการดำเนินการ และ 3) ขั้นตอนการประเมินผล ปัญหาและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการนำแนวปฏิบัติทางคลินิกไปใช้ในงานออร์โธปิดิกส์

ชุดที่ 2 แนวคำถามในการสัมภาษณ์พยาบาลวิชาชีพ ประกอบด้วย 2 ส่วน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ เพศ ระยะเวลาการทำงานหลังจากจบการศึกษา ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับแนวปฏิบัติทางคลินิกและการใช้แนวปฏิบัติไปใช้

ส่วนที่ 2 แนวคำถามการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับวิธีการนำแนวปฏิบัติไปใช้ในการปฏิบัติการพยาบาล กลุ่มงานออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลน่าน และปัญหาในการนำแนวปฏิบัติไปใช้ในการปฏิบัติการพยาบาล ซึ่งผู้ศึกษาสร้างขึ้นตามแนวคิดของสถาบันทางการแพทย์และสุขภาพแห่งชาติ ประเทศออสเตรเลีย (The National Health and Medical Research Council [NHMRC]) โดยครอบคลุมวิธีการนำแนวปฏิบัติไปใช้ในแต่ละขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นตอนการเผยแพร่ 2) ขั้นตอนการดำเนินการ และ 3) ขั้นตอนการประเมินผล ปัญหาและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการนำแนวปฏิบัติทางคลินิกไปใช้ในงานออร์โธปิดิกส์

2. เครื่องบันทึกเสียงจำนวน 2 เครื่อง สำหรับบันทึกการสัมภาษณ์ของผู้บริหารและการสนทนากลุ่มของพยาบาลวิชาชีพผู้ปฏิบัติ

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้ศึกษาได้มีการนำแนวคำถามทั้ง 2 ส่วน ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ซึ่งเป็นอาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านการพยาบาลศัลยศาสตร์ และอีก 2 ท่าน เป็นอาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านการบริหารการพยาบาล ตรวจสอบความชัดเจนของคำถาม (clarity) ความเหมาะสมของคำถาม (appropriateness) ความเหมาะสมของการจัดลำดับคำถามในการสัมภาษณ์ (sequence the questions) และนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแนวคำถามก่อนนำไปใช้จริง

การพิทักษ์สิทธิของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ศึกษาดำเนินการพิทักษ์สิทธิของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง โดยนำเสนอโครงการการค้นคว้าแบบอิสระเข้ารับการพิจารณาจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรม โรงพยาบาลน่าน ทำหนังสือเสนอต่อผู้อำนวยการโรงพยาบาลน่าน เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการศึกษา ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา และขออนุญาตเข้าทำการทำการศึกษา นอกจากนี้ได้มีการชี้แจงต่อกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มผู้บริหารและพยาบาลวิชาชีพ กลุ่มงานออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลน่าน ให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการศึกษา วิธีดำเนินการศึกษา ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับพร้อมทั้งชี้แจงถึงสิทธิในการปฏิเสธหรือบอกเลิกการเข้าร่วมการศึกษาได้ทุกเมื่อ โดยไม่ต้องชี้แจงเหตุผล และไม่มีผลกระทบต่อกลุ่มประชากรหรือกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน และการประเมินผลงาน การรวบรวมข้อมูลจากแนวคำถาม ไม่มีการระบุชื่อ แต่ใช้วิธีการใส่รหัสแทน ผลของข้อมูลจะได้รับการปกปิดเป็นความลับ โดยนำผลการศึกษามาสรุปในภาพรวม เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาเท่านั้น

ขั้นตอนและวิธีการรวบรวมข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองภายหลังการได้รับรองจริยธรรมจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยแล้ว โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. เมื่อได้รับการอนุมัติจากผู้อำนวยการโรงพยาบาลน่าน ให้เก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาขอเข้าพบผู้บริหารซึ่งเป็นกลุ่มประชากรทั้งหมด ได้แก่ หัวหน้าฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลน่าน หัวหน้ากลุ่มงานพัฒนาระบบบริการสุขภาพ หัวหน้ากลุ่มงานศัลยกรรม ออร์โธปิดิกส์ หัวหน้างานหอผู้ป่วย ศัลยกรรมกระดูกชาย และหัวหน้างานหอผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูกหญิง เพื่อชี้แจงรายละเอียดและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และนัดเวลาเพื่อขออนุญาตทำการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล

2. ผู้ศึกษาเข้าพบพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในกลุ่มงานออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลน่าน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ พยาบาลวิชาชีพหอผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูกชาย จำนวน 5 คน และ พยาบาลวิชาชีพหอผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูกหญิง จำนวน 5 คน เพื่อขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่าง ชี้แจงรายละเอียดในการเก็บข้อมูล และนัดเวลาในการสนทนากลุ่ม

3. ผู้ศึกษาทำการสัมภาษณ์กลุ่มประชากรที่เป็นผู้บริหาร จำนวน 5 คน โดยใช้เวลาในการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล 45-60 นาที โดยระหว่างการสัมภาษณ์มีการบันทึกเทปตั้งแต่ต้นจนสิ้นสุดการสัมภาษณ์

4. ผู้ศึกษาทำการสนทนากลุ่มในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในกลุ่มงานออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลน่าน จำนวนทั้งสิ้น 10 คน โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ใช้เวลาในการประชุมกลุ่มย่อย กลุ่มละ 60-90 นาที แยกเป็นประชุมกลุ่มในหน่วยงานหอผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูกชาย จำนวน 1 ครั้ง และในหน่วยงานหอผู้ป่วยศัลยกรรมกระดูกหญิงอีก จำนวน 1 ครั้ง โดยขณะทำการสนทนากลุ่มมีการบันทึกเทปตั้งแต่ต้นจนสิ้นสุดการสนทนากลุ่ม

5. ผู้ศึกษาทำการถอดข้อมูลจากเทปบันทึกเสียงแบบคำต่อคำและนำมาตรวจสอบกับประเด็นสำคัญที่บันทึกขณะทำการสัมภาษณ์ เพื่อนำมาตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลและมีการจดบันทึกสรุปประเด็นสำคัญไว้ จากนั้นจึงนำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษานำข้อมูลมาวิเคราะห์ ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ เพศ ระยะเวลาการทำงานหลังจากจบการศึกษาประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับแนวปฏิบัติทางคลินิกและการนำแนวปฏิบัติไปใช้ วิเคราะห์โดยการแจกแจงหาค่าความถี่ และคำนวณค่าร้อยละ

2. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์และสนทนากลุ่ม นำมาวิเคราะห์เนื้อหา จัดกลุ่มข้อมูลและนำเสนอเป็นประเด็นสำคัญๆ